

LBRIS

We know
books

RASCO P. SIRCA

PLĂCEREA CARE UCIDE

**Agenda ascunsă din spatele
sexualizării moderne
a societății**

E I K O N

București, 2025

Cuprins

Cuvântul autorului.....	5
-------------------------	---

Capitolul 1

Despre pasiunile senzuale și efectul lor asupra capacității cognitive și comportamentului	13
Cele opt fiice și puterea lor	15
Orbirea minții	23
Pripeala	25
Necugetarea	27
Inconstanța	29
Iubirea de sine	31
Ura față de Dumnezeu.....	33
Iubirea acestei vieți.....	35
Disprețul pentru viața de apoi	37

Capitolul 2

Despre rolul propagandei și publicității în distorsionarea adevărului și manipularea maselor...	41
Propagandă, tu ești o pușlama!.....	43

Capitolul 3

Despre manipularea limbajului și bătălia ideologică	65
Puterea cuvântului.....	67
Discriminarea	70
Egalitatea	72
Toleranța.....	76
Teoria conspirației.....	82

Capitolul 4

Despre controlul prin plăcere și controlul prin teroare	89
Bătălia pentru viitorul de care ne temem	91

<i>Brave New World</i> sau <i>Curajoasa Lume Nouă</i>	97
Controlul exercitat prin tehnologie	101
Prezentul etern.....	104
Promiscuitatea sexuală	106
Incompatibilitatea dintre adevăr și fericire	109
Individualitatea	112
<i>O mie nouă sute optzeci și patru</i> sau <i>1984</i>	115
Manipularea psihologică	119
Rescrierea istoriei.....	121
Propaganda	124
<i>Newspeak</i> sau noul limbaj	126
Supravegherea	129

Capitolul 5

Despre revoluția de eliberare sexuală și victimele ei	133
De la pastilă la Marcuse	135
Fundamentarea ideologică	142
Sex și cultură	155
Mobilizarea	158
Pastila anticoncepțională	159
Feminismul	161
Mișcarea Gay	166
Legalizarea avortului	171
Acțiunea și lupta	175
<i>Make love, not war</i>	183
Tranziția și consolidarea	186

Capitolul 6

Despre pornografie ca armă de control social	197
Sex, putere și control.....	199
Pandemia pornografiei	209
De la „sexy” la pornografie.....	217
Alianța pornografie – advertising – tehnologie .	220
Condiționarea.....	227

Capitolul 7

Despre virtuți, cunoașterea de sine și cititul cărților	233
Quo vadis, homine?	235
Te cunoști pe tine însuți?	237
Identitate și valori fundamentale în care crezi..	240
Virtuțile cardinale	242
Cele șapte păcate de moarte	247
Epilog	259
Referințe.....	263

CELE OPT FIICE ȘI PUTEREA LOR

De-a lungul ultimelor două decenii s-au făcut pași mari către patologizarea multor deviații ușoare de la comportamentul uman, în special cel al copiilor, și așa cum e normal, ne întrebăm care ar fi explicația acestei tendințe bizare. Nu încapе îndoială că multe afecțiuni comportamentale își au originea în copilărie, sau că generația tânără de astăzi este mai nevrotică, mai instabilă din punct de vedere emoțional și mai expusă factorilor cauzatori de dependență – dar încercarea de a scoate din normal și a eticheta orice deviație de comportament ca pe o afecțiune psihică este o gravă eroare. Cu toate că în istoria recentă s-au făcut progrese în domeniul psihiatriei (căreia îi lipsește rigoarea empirică specifică altor ramuri ale medicinei), multe mistere ale minții rămân nerezolvate, ceea ce nu-i împiedică totuși pe specialiștii din domeniu să adauge frenetic noi afecțiuni psihiatrice la lista curând exhaustivă și adeseori suspectă. Iată un exemplu edificator în acest sens de pe site-ul unei clinici de psihiatrie din România, care se ocupă cu tratarea multor „boli psihice” ale adolescenților, pe care le diagnostichează după o succintă constatare a unor „simptome” de genul:

- are tendința de a pierde sume semnificative de bani la jocurile de noroc
- manifestă comportamente sexuale deviante, promiscuitate sexuală
- minte în mod compulsiv
- este extrem de retras, temător, până la a nu mai merge la școală
- este foarte trist și prezintă afecțiuni în unul sau mai multe domenii importante din viața lui
- se simte adesea anxios sau îngrijorat.
- manifestă adesea crize de „opoziție” sau revoltă.

Nu e nevoie de studii de specialitate ca să ne dăm seama că mulți dintre cei care au trecut prin adolescență au avut la un moment dat astfel de „simptome”. Câți dintre noi nu am avut manifestări de revoltă, nu am fost triști, îngrijorați sau nu am mințit când eram adolescenți? Nu cu mult timp înainte, când un adolescent dădea semne de astfel de „simptome”, era aspru admonestat de părinți, după care urma o pedeapsă corespunzătoare. Acum, în schimb, în procesul de repunere pe linia de plutire a unui adolescent intervin psihologi, medici și medicație. În acest capitol o să vedem cum un mare gânditor al Evului Mediu a explicat sursa și remediul multor simptome de felul acesta și, chiar mai mult decât atât, vom constata că *absența controlului asupra pornirilor instinctuale* este principala cauză a instabilității emoționale, a deviațiilor de comportament și a scăderii capacității cognitive.

În religia creștină există un set de acte imorale, aducătoare de moarte (fizică sau spirituală), pe care le numim de aproape o mie cinci sute de ani păcate de moarte. Cele șapte păcate de moarte, sau păcatele capitale, nu sunt altceva decât pervertirea sau varianta excesivă a facultăților noastre naturale. Deși este aproape universal recunoscut faptul că Grigorie cel Mare a fost cel care a elaborat lista păcatelor grele, merită menționat că primul care s-a ocupat cu această temă a fost Evagrius Ponticus, în lucrarea sa, *Praktikos*, în care a identificat cele opt „gânduri rele”, sau tentații, din care izvorăsc păcatele de moarte. Înainte de a ne apleca asupra luxurei, păcatul care face tema principală a acestui capitol, să ne reamintim care sunt ele, în varianta lor lingvistică din latină, greacă și română.

Latină	Greacă	Română
Superbia	Hyperephania	Mândria
Ira	Orge	Mânia
Invidia	Lype	Invidia
Luxuria	Porneia	Luxura (desfrânarea)
Gula	Gastrimargia	Îmbuibarea
Acedia	Akedeia	Lenea
Phylargyria	Pofta de arginți	Avariția

În acest eseu ne vom ocupa de luxură, termen care în limba și cultura română este definit ca „viciu al celor care se dedau plăcerilor senzuale”, dar care

în țările Europei apusene are o conotație mult mai complexă și se referă nu doar la pofta senzuală, ci la pofta excesivă, de orice natură ar fi ea. Latinii de odinioară aveau termenul de *luxuria*, italienii de azi au *lussuria*, englezii și germanii au *lust* iar francezii au *convoitise*. Pentru a evita orice confuzie de terminologie, de acum încolo când spunem luxură ne vom referi atât la pofta senzuală, nesățioasă, excesivă, cât și la cea de natură ne senzuală. Tânjirea, nesațul și practicarea excesivă a plăcerilor trupului în general, cad și ele sub incidența acestui păcat greu.

În biserica ortodoxă luxura se limitează la pofta sexuală în varianta ei ilegitimă și este cunoscută ca desfrânare sau preacurvie. *Varianta ilegitimă* este actul sexual dintre două persoane necăsătorite, precum și adulterul, adică actul sexual dintre o persoană căsătorită și una necăsătorită sau între două persoane căsătorite dar cu alți parteneri. În schimb, biserica romano-catolică include și *varianta legitimă* și anume pofta sexuală pentru partenerul conjugal, dar care nu este izvorâtă din dragoste adevărată, precum și pofta intensă și neînfrânată chiar și în cazul în care dragostea este prezentă. Pe deasupra trebuie să adăugăm că și apetitul excesiv pentru faimă, mărire, putere etc., aparțin de asemenea luxurei. Termenul de luxură ne vine din latină, care în vremea aceea desemna apetitul pentru lux, în care erau incluse lucrurile costisitoare, confortul opulent, excesiv și inutil, dar luxura era în principal asociată cu ideea

de deviație de la un standard și în cele mai multe cazuri era etichetată ca un viciu care contrasta profund cu stilul auster înnăscut al romanilor. Deși opiniile înțelepților romani din secolele II-IV erau diferite în ceea ce privește luxura, în general atitudinea lor era una de profundă condamnare, ea fiind considerată un agent al degradării, slăbiciunii și declinului. Începând cu Platon, problema relației dintre dorințele excesive, moralitate și destrămarea ordinii sociale devine o preocupare importantă a gândirii filozofice apusene, căruia i-au urmat gânditori importanți, precum Tertulian, Augustin din Hipona, Grigore cel Mare și Toma De Aquino).

Odată cu marii filozofi creștini, Tertulian și Augustin din Hipona, luxura intră sub incidența moralei, se transformă din exces și apetit pentru lux, în agentul care duce la desfrânare și la pervertirea simțurilor, iar în final ajunge păcat de moarte. Pentru Tertulian, actul sexual, chiar și în interiorul căsătoriei, este un factor perturbator al vieții creștine, care trebuie redus la actul procreării, în așa fel încât cu ajutorul abstenenței să atingem claritatea spirituală și puritatea sufletului. În schimb Augustin din Hipona, în *Confesiunile* sale, atacă problema naturii păcatului și a actului sexual și ajunge la concluzia că actul sexual nu poate fi rău pentru simplul motiv că este un dar de la Dumnezeu – dar ne previne totuși că, așa cum se întâmplă cu toate darurile pe care le primim, putem sfârși prin a-l adora mai mult decât

pe cel care ni l-a dăruit. El ne-a atenționat că stăpânirea pasiunilor este esențială pentru alinierea voinței cu binele, concluzia finală fiind că dacă dorim să atingem potențialul maxim în viață trebuie să învățăm să ne stăpânim pornirile pătimășe. Contribuția lui la înțelegerea relației dintre emoții și capacitatea cognitivă a fost imensă, dar totuși, cel care ne-a dăruit cea mai completă examinare a efectului poftelor nestăpânite asupra omului a fost Toma d'Aquino. În lucrarea sa monumentală, *Summa Theologiae*, în care a definit doctrina Bisericii și relația ei cu filozofia, acesta explică procesul prin care viciile corup intelectul, slăbesc voința și pervertesc sufletul.

Punctul lui de plecare a fost lucrarea lui Grigore cel Mare, *Moralia*, în care acesta a pus mândria – păcatul luciferic al inteligenței îndrăgostite de ea însăși – pe tronul păcatelor. Atunci când mândria pune stăpânire pe inima unei persoane, o predă celor șapte păcate, pe care le asemănă cu niște generali care conduc armata tuturor celorlalte păcate din suflet. Acestea au la rândul lor „colaboratori” pe care îi numește „fiicele” păcatelor, și care în cazul luxurei sunt în număr de opt. El începe înainte de toate prin clasificarea puterilor sufletului, pe care le împarte în două mari categorii, *puterile inferioare* și *puterile superioare* – în categoria puterilor inferioare punând *apetitul simțurilor*, iar în cea a puterilor superioare, *voința și rațiunea*. După care face subclasificarea puterilor inferioare, în *poftes concupiscente* (poftea

pentru senzualitate și actul sexual) și *pofta irascibile* sau ne senzuale. Pofta concupiscentă este atracția către lucrurile și senzațiile plăcute, ușor de obținut, iar cea irascibilă către lucrurile greu de obținut, care par neplăcute, dar care solicită eforturi mari. Spre pildă, când suntem atrași în mod irezistibil de o prăjitură sau de o femeie frumoasă suntem dominați de concupiscentă, iar când suntem atrași de o sală de forță, un urcuș greu la munte, sau o carieră care implică mari sacrificii, suntem stăpâniți de pofta irascibilă. Natura (sau creatorul ei), în infinita ei înțelepciune, a făcut ca actul sexual să fie pe cât de plăcut, pe atât de greu de înfrânat. Fără prezența plăcerii în actul sexual, oamenii ar alege celibatul în locul complicațiilor mariajului, durerilor nașterii sau creșterii copiilor. Iar faptul că acest instinct este greu de înfrânat a garantat prezența exercițiului voinței, ca act regulator asupra instinctului și, în același timp, ca factor de diferențiere între cei puternici și cei slabi. Atunci când luxura întâmpină o rezistență slabă din partea voinței și a rațiunii, se produc nenumărate dereglări, la nivelul individului, cât și al societății, despre care ne vom ocupa în continuare.

Luxura este dereglarea apetitului normal (sexual sau nesexual) care se produce în momentul în care puterile inferioare (apetitive) reușesc să învingă puterile superioare (rațiunea și voința) și în felul acesta are loc pervertirea sufletului. Toma d'Aquino numește aceste dereglări fiicele luxurei și le împarte

în două mari categorii, cele care *afectează intelectul* și cele care *afectează voința*. Motivul pentru care le așează pe cele care afectează intelectul înaintea celorlalte este faptul că oamenii comit păcate de moarte nu din porniri instinctuale, iraționale, ci ca urmare a unui proces decizional rațional. Această abordare este diametral opusă vederilor actuale care tind să deculpabilizeze făptașul, dând vina actelor sale pe procese inconștiente, factori externi și instincte. El merge mai departe și arată că atunci când comitem un păcat de moarte, o facem în urma unui proces rațional în care alegem ceea ce ne este favorabil și benefic. Explicația lui este că niciodată nu alegem ceva care ar putea să ne facă rău, chiar și în cazul în care comitem suicid, când pornim de la premisa că odată cu curmarea propriei vieți, durerile sau nefericirea încetează.

Cele patru fiice ale luxurei care sunt „însărcinate” cu intelectul (de fapt cu subminarea lui) sunt: a) orbirea mintii, b) pripeala, c) necugetarea și d) inconstanța, iar cele care slăbesc voința și o distrug sunt: a) dragostea de sine, b) ura față de Dumnezeu, c) iubirea pentru această viață și d) dezgustul pentru viața de apoi.

ORBIREA MINȚII

Cu toții am auzit expresiile „orbit de putere”, „orbit de faimă” sau „orbit de invidie” fără ca vreodată să facem corelația dintre luxură și orbirea minții. Orbirea minții se produce atunci când mintea copleșită de luxură (poftă excesivă) ignoră țelul suprem al activității umane în care este angajată. Pentru o mai bună înțelegere vom folosi două exemple edificatoare, apetitul sexual și îmbuibarea. Cei orbiți de plăcerea actului sexual uită că țelul suprem al actului sexual este crearea armoniei între parteneri cu scopul final de a procrea, în timp ce mâncăcioșii ignoră faptul că scopul suprem al mâncatului, nu este plăcerea de a mânca, ci sănătatea optimă. Orbirea minții se referă la o lipsă de perspectivă sau înțelegere intelectuală, adesea din cauza lipsei de ceea ce el numește „lumina naturală a rațiunii”. Iată câteva exemple de manifestări pentru a ilustra mai bine acest concept.

- Luarea lucrurilor ca atare – cei care au orbirea minții iau totul la propriu și au dificultăți în înțelegerea metaforelor sau a nuanțelor.
- Dificultate în înțelegerea conceptelor abstracte – aceste persoane înțeleg în general lucrurile

concrete, tangibile, dar au dificultăți în înțelegerea lucrurilor abstracte, cum ar fi conceptul de infinit sau ideea de iubire ca emoție abstractă.

- Înțelegerea greșită a indiciilor, în special sociale – aici întâlnim persoane care nu pricep sarcasmul, ironia celorlalți și „nu se prind”, fie de o glumă, fie de o situație complexă. Într-un context social nou, nu reușesc să ia bine pulsul, să „simtă” atmosfera sau pe participanți și pentru acest motiv nu reușesc să se adapteze contextului, lucru care poate duce la neînțelegeri și dificultăți în formarea relațiilor sociale.
- Incapacitatea de a vedea mai multe perspective – persoanele acestea au un mod foarte rigid de a gândi și nu pot vedea lucrurile din punctul de vedere al altor persoane, lucru care poate duce ușor la conflicte sau la incapacitatea de a rezolva neînțelegerile.

PRIPEALA

Toma de Aquino descrie pripeala ca pe un viciu moral legat de lipsa de prudență sau de deliberare atentă înainte de a acționa, lucru ce se caracterizează prin acționarea în grabă, fără luarea în considerare a consecințelor. Iată câteva exemple pentru a ilustra acest concept:

- Decizii impulsive – luarea unor decizii importante, cum ar fi renunțarea la un loc de muncă sau ruperea unei relații cu cineva, fără preocupare pentru posibilele consecințe și alternative. Este un fapt dat, că deciziile celor pripitiți izvorăsc întotdeauna din emoții și nu din rațiune.
- Comportament nesăbuit – implicarea în activități periculoase fără a lua în considerare riscurile, cum ar fi participarea la sporturi extreme fără antrenament adecvat sau măsuri de siguranță.
- Judecăți pripite – formarea unei opinii sau judecăți despre cineva fără a aduna toate informațiile necesare sau a lua în considerare perspective diferite.
- Cheltuieli spontane – efectuarea de achiziții sau angajamente financiare dintr-un capriciu, fără a lua în considerare impactul financiar pe termen lung.

O decizie extrem de importantă pe care o luăm în viață este alegerea persoanei cu care ne vom căsători,